

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 11/2010 vp

Hallituksen esitys Pohjoisen ulottuvuuden liikenne- ja logistiikkakumppanuuden sihteeristöstä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 5 päivänä lokakuuta 2010 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Pohjoisen ulottuvuuden liikenne- ja logistiikkakumppanuuden sihteeristöstä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 168/2010 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Anna-Leena Suppola, liikenne- ja viestintäministeriö
- Chief Counsel Christina Stenvall-Kekkonen, Pohjoismaiden Investointipankki.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- ulkoasiainministeriö
- oikeusministeriö
- valtiovarainministeriö
- Liikennevirasto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Pohjoisen ulottuvuuden liikenne- ja logistiikkakumppanuuden sihteeristöstä tehdyn sopimuksen. Pohjoisen ulottuvuuden kumppanuusmaat perustaisivat yhdessä Pohjoismaiden Investointipankin kanssa sihteeristön. Sihteeristö tukisi kumppanuutta hoitamalla siihen liittyviä hallinnollisia ja teknisiä tehtäviä. Sihteeristö perustettaisiin Pohjoismaiden Investointipankin yhteyteen Helsinkiin. Sopimuksella Suomi yhteinä sopimuspuolena sitoutuu vastaamaan sihteeristön kustannuksista vuosittaisella maksuosuu-

dellaan. Suomi allekirjoitti sopimuksen allekirjoittamista koskevan aiejulistuksen kesäkuussa 2010, jolla se sitoutuu sopimuksen allekirjoittamiseen. Tarkoitus on, että sopimus allekirjoitetaan syksyllä 2010.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Sopimus tulee voimaan kaikkien sopimuspuolten allekirjoitettua sopimuksen. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esityksen hyväksymistä muutettuna.

Yleistä

Valiokunta pitää Pohjoisen ulottuvuuden liikenne- ja logistiikkakumppanuuden sihteeristöstä tehtyä sopimusta ja sihteeristön perustamista Pohjoismaiden Investointipankin yhteyteen Helsinkiin kannatettavana.

Pohjoisen ulottuvuuden liikenne- ja logistiikkakumppanuuden tarkoituksena on parantaa tärkeimpiä liikenneyhteyksiä ja logistiikkaa Pohjoisen ulottuvuuden alueella ja aktivoida taloudellista kasvua keskittymällä sekä alueellisesti että kansallisesti priorisoituihin hankkeisiin. Lisäksi kumppanuudessa keskitytään sellaisiin horisontaalisiin kysymyksiin, jotka sisältävät muun muassa rajanylitykseen ja liikenteen turvallisuuteen liittyviä asiakokonaisuuksia.

Sihteeristön henkilöstön asema

Asiantuntijakuulemisissa on tuotu esille, että sihteeristön henkilöstön asemaa koskevista säännöksistä on esitetty hieman erilaisia näkemyksiä esityksen valmisteluvaiheessa siltä osin, voidaanko Suomeen pankin palvelusta varten muuttaneiden henkilöiden pankilta saaman palkan verotusta koskevaa erityislakia (562/1976) soveltaa myös sihteeristöön.

Sopimuksen 2 artiklan 3 kohdan mukaan sihteeristöä ei pidetä erillisenä juridisenä yksikkönä, vaan se toimii erityisyksikkönä Pohjoismaiden Investointipankin sisällä. Sopimuksen 2 artiklan 4 kohdan mukaan sihteeristön henkilöstö on pankin palveluksessa ohjausryhmän määrittelemien toimenkuvien. Artiklan mukaan sihteeristön henkilöstöä yksilöinä koskevat samat erioikeudet ja vapaudet sekä säännöt ja velvoitteet kuin pankin muuta vastaavaa henkilöstöä, mutta he suorittavat ainoastaan ohjausryhmän sille määrittämiä tehtäviä.

Tanskan, Viron, Suomen, Islannin, Latvian, Liettuan, Norjan ja Ruotsin välillä on tehty Pohjoismaiden Investointipankkia koskeva perussopimus (SopS 174—175/2004) (perussopimus), ja sitä täydentää Suomen hallituksen ja Pohjoismaiden Investointipankin välinen isäntämaasopimus (SopS 83/1999) (isäntämaasopimus). Valiokunnan saaman selvityksen mukaan sihteeristön henkilökuntaan sovelletaan Pohjoismaiden Investointipankin perussopimuksen 10 ja 11 artiklassa määrättyjä erioikeuksia ja vapauksia.

Perussopimuksessa tai isäntämaasopimuksessa ei ole määrättyjä henkilökunnan tuloverotuksesta. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan Pohjoismaisen Investointipankin henkilökunnan tuloverotuksessa noudatetaan lähtökohtaisesti tuloverolain (1535/1992) säännöksiä. Suomeen pankin palvelusta varten muuttaneiden henkilöiden pankilta saaman palkan verotuksesta on säädetty lisäksi myös erityislaki, jonka soveltamisalaan kuuluva henkilö voi halutessaan valita, että hänen pankilta saamastaan palkkatulosta pidätetään 40 prosentin lopullinen palkkaverotulo normaalisti perittävien verojen ja maksujen sijaan.

Sihteeristöstä tehdyn sopimuksen mukaan sihteeristöä ei pidetä erillisenä juridisenä yksikkönä, vaan se toimii erityisyksikkönä pankin sisällä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan sihteeristön henkilökuntaa on pidettävä pankin työntekijöinä riippumatta siitä, katsotaanko sihteeristön olevan suoraan pankin palveluksessa vai pankin erityisyksikkönä toimivan sihteeristön työntekijöitä. Näin ollen sihteeristön henkilökuntaan sovelletaan valiokunnan näkemyksen mukaan edellä mainittujen tuloverolain ja erityislain säännöksiä.

Isäntämaakorvaus

Pohjoismaiden Investointipankin (NIB) osalta on sovittu 10.11.1997 Helsingissä pidetyssä Pohjoismaiden valtiovarainministerien kokouksessa, että isäntämaan tulee palauttaa se taloudellinen hyöty, jonka isäntämaa saa pankin henkilökunnan palkkatuloistaan maksamien vero-

jen muodossa. Suomi palauttaa pankille isäntämaakorvauksena pankin henkilökunnalle palkasta pidätetyt ennakot ja perityt lopulliset palkkaverot. Sihteeristöstä tehtyyn sopimukseen ei ole otettu mainintaa siitä, että sihteeristön isäntämaan tulisi palauttaa sihteeristön henkilöiden verotusoikeudesta sihteeristön isäntävaltiolle koitunut hyöty sihteeristölle.

Asiantuntijakuulemisissa on kuitenkin tuotu esille, että lähtökohtana sihteeristön perustamisesta ja sijaintipaikasta neuvoteltaessa on ollut, että Pohjoismaiden Investointipankilla on tarjota valmiit puitteet sihteeristön toiminnalle. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan sihteeristönsopimusta neuvoteltaessa on ollut oletuksena, että ne säännökset ja järjestelyt, joita vakiintuneesti sovelletaan investointipankkiin, tulevat sovellettaviksi myös sihteeristöön tämän toimiessa pankin erityisyksikkönä, ja tämä koskee myös isäntämaakorvausta.

Valiokunnan muutosehdotukset

Laki

Pohjoisen ulottuvuuden liikenne- ja logistiikkakumppanuuden sihteeristöstä tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
(Kuten HE)

2 § (Uusi)

Pohjoisen ulottuvuuden liikenne- ja logistiikkakumppanuuden sihteeristön henkilökunnan palkasta Suomen verolainsäädännön mukaan pidätetyn ennakon ja perityn lopullisen palkkaveron määrä maksetaan takaisin Pohjoismaiden Investointipankille. Siihen määrärahaan, jonka Suomen hallitus varaa vuosittaiseen talousarvioesitykseensä pankin isäntämaakorvausta varten, sisältyy Pohjoisen ulottuvuuden liikenne- ja logistiikkakumppanuuden sihteeristön

Yksityiskohtaiset perustelut

Valiokunta esittää, että lakiesitykseen lisätään uusi 2 pykälä, jossa säädetään nimenomaisesti isäntämaakorvauksen soveltamisesta sihteeristöön. Pohjoismaiden Investointipankin on varmistettava, että takaisin maksetun määrän tulee näkyä sihteeristön tileissä erikseen kirjattuna eränä. Hallituksen esityksen 2 §:n pykälänumerointia tulee muuttaa vastaavasti.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä tarkoitetun sopimuksen ja

että lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset).

henkilökunnan palkasta pidätetyn ennakon ja perityn lopullisen palkkaveron määrä.

Valtiovarainministeriölle toimitetaan vuosittain ennen maaliskuun loppua tarvittavat tiedot Pohjoisen ulottuvuuden liikenne- ja logistiikkakumppanuuden sihteeristön henkilökunnan lähinnä edeltäneen kalenterivuoden aikana pidätetyn ennakon ja perityn lopullisen palkkaveron määrästä siten kuin Suomen hallituksen ja Pohjoismaiden Investointipankin välisen isäntämaasopimuksen (SopS 83/1999) 3 artiklassa määrätään.

Verohallinnon tulee maksaa tämä määrä takaisin Pohjoismaiden Investointipankille hake-

LiVM 11/2010 vp — HE 168/2010 vp

muksetta viimeistään sen toisen kalenterivuoden kesäkuun aikana, joka seuraa sitä kalenterivuotta, jona ennakko on pidätetty ja palkkavero peritty.

3 §
(Kuten HE:n 2 §)

Helsingissä 12 päivänä lokakuuta 2010

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Martti Korhonen /vas	Markku Pakkanen /kesk
jäs.	Mikko Alatalo /kesk	Lyly Rajala /kok
	Leena Harkimo /kok	Tero Rönni /sd
	Jyrki Kasvi /vihr	Janne Seurujärvi /kesk
	Risto Kuisma /sd	Ilkka Viljanen /kok
	Lauri Kähkönen /sd (osittain)	Anne-Mari Virolainen /kok
	Mats Nylund /r	vjäs. Reijo Paajanen /kok (osittain)
	Pentti Oinonen /ps	Sari Palm /kd (osittain).

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula.